

מבט לאיראן
16-30 ביולי, 2017
ד"ר רז צימט

עיקרי הדברים

✓ איראן ממשיכה להגיב באיפוק להסכם הפסקת האש בדרום סוריה, שהושג בין ארה"ב ורוסיה. סגן שר החוץ האיראני, שנפגש עם נציגו המיוחד של הנשיא פוטין לענייני סוריה, אמר, כי נוכחות איראן בסוריה מתבצעת בהתאם לבקשת ממשלת סוריה וכי להסכם בין רוסיה וארה"ב לא תהיה השפעה מעשית על נוכחות הכוחות האיראנים בסוריה.

✓ איראן מגבירה את הלחץ על שלטונות החבל הכורדי בצפון עיראק להימנע מקיום משאל העם על עצמאות החבל הצפוי בחודש ספטמבר הקרוב. מחמד באקרי, ראש מטה הכוחות המזוינים של איראן, הצהיר, כי קיום משאל העם אינו מתקבל על הדעת מבחינת שכנותיה של עיראק. מסרים דומים הועברו בפגישת שגריר איראן בעיראק עם ראש ממשלת כורדיסטן העיראקית ובפגישות בכירים איראנים עם משלחת "האיחוד הפטריוטי הכורדי" שביקרה בטהראן. הלחצים האיראנים משקפים התנגדות חריפה מצד המשטר האיראני לקיומו של משאל העם, שעלול, בראיית איראן, לסכן את לכידותה הטריטוריאלית של עיראק, לערער את מאמצי איראן לבצר את השפעתה בעיראק ולחזק מגמות בדלניות בקרב המיעוט הכורדי באיראן.

✓ על רקע המתיחות בהר הבית בירושלים, פרסם המשטר האיראני הודעות גינוי לפעולות ישראל בירושלים. מזכ"ל "הועידה הבינלאומית לתמיכה באינתיפאדה הפלסטינית" המשמש גם כיועצו המיוחד של יו"ר המג'לס קרא לתגובה מיידית מצד הקהילה הבינלאומית והאסלאמית לנוכח "פשעי המשטר הציוני" והביע את נכונות איראן לשלוח סיוע רפואי לפצועים הפלסטינים. משמרות המהפכה פרסמו, אף הם, הודעת גינוי בה קראו לתמוך בהתנגדות הפלסטינית על מנת להכשיל את "תוכניות ישראל ליהד את ירושלים".

כללי

■ בנאום באוניברסיטת אמאם חסין (Imam Hossein) בטהראן אמר קאסם סלימאני (Qasem Soleimani), מפקד כוח קדס של משמרות המהפכה, כי ממשלת סוריה היא "גשר לחזית ההתנגדות הן בלבנון והן בפלסטין" וכי כל אדם בר-דעת צריך להבין שתבוסה במלחמה בסוריה משמעותה תבוסה עבור איראן. סלימאני הוסיף, כי ארה"ב וישראל דמיינו לעצמן שהן יוכלו להוריד את איראן על ברכיה באמצעות הקמת דאעש, אך תכניתן סוכלה באמצעות הניצחון, שהושג בעיראק בזכות אנשי הדת הבכירים בעיראק, המיליציות העממיות בעיראק וצבא עיראק (מהר, 18 ביולי 2017).

קאסם סלימאני באוניברסיטת אמאם חסין (מהר, 19 ביולי 2017).

המעורבות האיראנית בסוריה

■ חסין ג'אברי אנצארי (Hossein Jaber Ansari), סגן שר החוץ האיראני, אמר, כי נוכחות איראן בסוריה אינה תלויה בהסכם שהושג בין ארה"ב ורוסיה. בתום פגישה עם אלכסנדר לברנטייב, הנציג המיוחד של הנשיא פוטין לענייני סוריה, אמר אנצארי, כי איראן מקיימת את נוכחותה המוגבלת בסוריה בהתאם לבקשת ממשלת סוריה וההסכמים הביטורליים בין שתי המדינות וכי להסכם בין רוסיה וארה"ב לא תהיה השפעה מעשית ויעילה על נוכחות הכוחות האיראנים בסוריה (פארס, 17 ביולי 2017).

■ ב-19-20 ביולי 2017 ביקר סגן שר החוץ ג'אברי אנצארי בסוריה ונפגש עם בכירים סורים ועם ראשי הפלגים הפלסטינים הממוקמים בדמשק. בפגישתו עם הנשיא אסד הדגיש אנצארי את תמיכתה הנמשכת של איראן בהשבת היציבות לסוריה על בסיס שמירת אחדותה ולכידותה הטריטוריאלית. הנשיא אסד הודה לאיראן על תמיכתה הנמשכת בסוריה. כמו כן נפגש אנצארי עם עמאד ח'מיס (Imad Khamis), ראש ממשלת סוריה, ועם וליד אלמעלם (Walid al-Muallem), שר החוץ הסורי, ודן עימם בהתפתחויות באזור וביחסים הביטורליים בין שתי המדינות (פארס; מהר, 19-20 ביולי 2017). בתום ביקורו בסוריה קיים אנצארי ביקור בעיראק במהלכו נפגש עם בכירים עיראקים והשתתף בדיוני הועדה הפוליטית המשותפת לאיראן ולעיראק. בפגישה עם אברהים אלג'עפרי (Ibrahim al-Jaafari), שר החוץ העיראקי, הדגיש אנצארי, כי איראן תמשיך לסייע לעיראק גם לאחר הניצחון על דאעש במוצול (איסנ"א, 23 ביולי 2017).

פגישת אנצארי עם הנשיא אסד (פארס, 20 ביולי 2017).

המעורבות האיראנית בעיראק

■ מחמד באקרי (Mohammad Bagheri), ראש מטה הכוחות המזוינים האיראנים, אמר בכנס מפקדי כוחות היבשה של משמרות המהפכה בעיר משהד שנערך ב-17 ביולי 2017, כי קיום משאל עם על עתיד כורדיסטאן העיראקית אינו מתקבל על הדעת מבחינת שכנותיה של עיראק וכי שמירת עצמאותה ולכידותה הטריטוריאלית של עיראק משרתת את האינטרסים של כל הקבוצות בעיראק (פארס, 17 ביולי 2017).

■ נצ'רוואן בראזני (Nechervan Barzani), ראש ממשלת כורדיסטאן העיראקית, אמר בפגישה עם שגריר איראן בעיראק, אירג' מסג'די (Iraj Masjedi), שאיראן ממלאת תפקיד חשוב בעיראק ובכורדיסטאן העיראקית. הוא ציין, כי איראן יכולה לסייע בהפגת המתיחות בין הממשלה המרכזית בבגדאד לשלטונות החבל הכורדי. מסג'די הדגיש את חשיבות קידום היחסים בין איראן לכורדיסטאן העיראקית ואמר, כי איראן מוכנה לסייע בפתרון חילוקי הדעות בין בגדאד לארביל (אירנ"א, 17 ביולי 2017).

פגישת שגריר איראן בעיראק עם ראש ממשלת כורדיסטאן העיראקית (אירב"א, 17 ביולי 2017).

■ משלחת של "האיחוד הפטריוטי הכורדי" (PUK) בראשות כסרת רסול עלי (Kosrat Rasoul Ali), סגן מזכ"ל האיחוד, ומלא בח'תיאר (Mala Bakhtiar), ראש הוועד המנהל של הלשכה המדינית של האיחוד, נפגשה ב-17 ביולי 2017 עם מזכיר המועצה העליונה לביטחון לאומי, עלי שמח'אני (Ali Shamkhani), ודנה עמו בהתפתחויות בכורדיסטאן העיראקית ובאזור בעקבות שחרור העיר מוצול מידי דאעש. בפגישה שב שמח'אני על עמדתה הרשמית של איראן השוללת עריכת משאל עם על עצמאות החבל הכורדי. הוא אמר, כי משאל עם יוביל לבידוד הכורדים בעיראק, להגברת הלחץ עליהם ולהחלשת כורדיסטאן ועיראק כולה (תסנים, 17 ביולי 2017).

פגישת שמח'אני עם משלחת ה-PUK (איסנ"א, 17 ביולי 2017).

■ ערפאן אלחיאלי (Irfan al-Hayali), שר ההגנה העיראקי, הגיע ב-22 ביולי 2017 לביקור בטהראן בהזמנת שר ההגנה האיראני, חסין דהקאן (Hossein Dehqan). במהלך הביקור נחתם מזכר הבנה

להגברת שיתוף הפעולה הביטחוני בין שתי המדינות. בפגישה השניים אמר שר ההגנה דהקאן, כי איראן ועיראק מאוחדות במאבק נגד הטרור באזור וכי איראן תמשיך בתמיכתה בעיראק גם לאחר הניצחון על דאעש במוצול (אירן"א, 22 ביולי 2017). מזכיר המועצה העליונה לביטחון לאומי, עלי שמח'אני (Ali Shamkhani), הזהיר בפגישתו עם אלחיאלי מפני "מזימות" ומגמות בדלניות, שנועדו לפגוע בלכידותה הטריטוריאלית של עיראק ולערער בכך את היציבות וחוסר הביטחון במדינה (פארס, 23 ביולי 2017).

שר ההגנה העיראקי (משמאל) עם עמיתו האיראני (עצרי איראן, 23 ביולי 2017).

המעורבות האיראנית בזירה הפלסטינית

■ בתגובה למתיחות בהר הבית בירושלים קרא חסין-אמיר עבדאללהיאן (Hossein Amir Abdollahian), היועץ המיוחד של יו"ר המג'לס לעניינים בינלאומיים, לתגובה מידית ורצינית מצד הקהילה הבינלאומית והאסלאמית ל"פשעי המשטר הציוני". הוא אמר, כי הפגנות הפלסטינים מוכיחות כי העם הפלסטיני אינו מוכן לשאת עוד את הפשעים המבוצעים על-ידי הציונים וכי הטלת מגבלות על הכניסה למסגד אלאקצא תוביל לאינתיפאדה חדשה. הוא ציין, כי איראן מגנה את פשעי הציונים ותומכת בעם הפלסטיני ובהתנגדות נגד הציונים (מהר, 23 ביולי 2017). על רקע ההסלמה בירושלים נפגש עבדאללהיאן, המשמש גם כמזכ"ל "הועידה הבינלאומית לתמיכה באינתיפאדה הפלסטינית", עם ח'אלד קדומי (Khaled Qaddoumi), נציג חמאס בטהראן, ועם נאצר אבו-שריף (Nasser Abu-Sharif), נציג הג'האד האסלאמי הפלסטיני בטהראן, והביע את נכונות איראן לשלוח תרופות וציוד רפואי לפלסטינים, שנפצעו בעימותים עם כוחות הביטחון הישראליים בירושלים (מהר, 23-24 ביולי 2017).

פגישת עבדאללהיאן עם נציג חמאס בטהראן (מהר, 23 ביולי 2017).

■ בהראם קאסמי (Bahram Qasemi), דובר משרד החוץ האיראני, גינה, אף הוא, את פעולות ישראל בירושלים ואמר, כי על האו"ם לפעול בתקיפות לנוכח מדיניות "האפליה הגזעית והדתית" בה נוקט "המשטר הציוני" (פארס, 23 ביולי 2017).

■ ב-24 ביולי 2017 פרסמו משמרות המהפכה הודעה מיוחדת על רקע ההסלמה בירושלים. ההודעה גינתה את "המתקפה מצד המשטר הציוני על מסגד אלאקצא", את המגבלות, שהטילה ישראל על כניסת מתפללים פלסטינים להר הבית, ואת שתיקת הקהילה הבינלאומית ומנהיגי חלק ממדינות ערב לנוכח "פשעי הציונים". ההודעה הזהירה, כי תוצאות הצעדים בהם נקטה ישראל יתפשטו למדינות המוסלמיות שנותרו בשתיקתן ולמדינות הטוענות להגן על זכויות האדם, וקראה לגיוס תמיכה ב"אינתיפאדה החדשה" בפלסטין ובהתנגדות כלל-אסלאמית נגד הציונים במטרה לסכל את תוכניות ישראל ליהוד ירושלים. משמרות המהפכה הדגישו בהודעתם את תמיכתם בג'האד בדרך לשחרור ירושלים (תסנים, 24 ביולי 2017).